

dr hab. Narcyz Piórecki, prof. UR
Uniwersytet Rzeszowski
w Rzeszowie

Bolestraszyce, 29.12.2022 r.

Recenzja rozprawy doktorskiej oraz ocena dorobku twórczego i artystycznego
Pani mgr inż. Agnieszki Hubeny-Żukowskiej
sporządzona w związku z postępowaniem w sprawie nadania stopnia doktora w
dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki,
wszczętym przez Akademię Sztuk Pięknych w Gdańsku

Recenzja została napisana na podstawie dostarczonej dokumentacji:

1. Rozprawa doktorska – część teoretyczna i opis dzieła,
2. Aneks do rozprawy doktorskiej – ankiety,
3. Aneks do rozprawy doktorskiej – wywiady – zestawienie,
4. Aneks do rozprawy doktorskiej – wywiady pojedyncze,
5. Życiorys naukowy z dorobkiem,
6. Portfolio kandydatki.

Przedłożona dokumentacja jest pełna i spełnia ustawowe wymogi.

ROZPRAWA DOKTORSKA mgr inż. Agnieszki Hubeny-Żukowskiej pt. „Ogrody przydomowe istotnym elementem zielonej infrastruktury miasta, czy raczej miejscem ekspresji ich twórców?” została opracowana pod kierunkiem prof. dr hab. Remigiusz Grochal jako promotora oraz dr Pawła M. Owsiany jako promotora pomocniczego.

Recenzowana rozprawa składa się, m.in. ze streszczenia w języku polskim i angielskim, wstępu, w którym zawarty jest także cel i tezy pracy, części metodycznej, wyników, dyskusji, podsumowania, bibliografii, spisu ilustracji oraz aneksów. Całość liczy 130 stron tekstu z 168 ilustracjami przedstawiającymi mapy, rysunki, szkice, fotografie, tabele, wykresy oraz plan sytuacyjny.

Dysertacja przedstawia proces badawczy z zakresu rozważań naukowych oraz prac projektowych, które to dwa obszary są przez Doktorantkę właściwie realizowane. Głównym celem pracy było „pokazanie i przeanalizowanie wieloaspektowych możliwości jakie daje przestrzeń przydomowych ogrodów miejskich”. Doktorantka w szczególności skupiła się na „związku człowieka z ogrodem, ekspresji twórców ogrodów oraz ich właścicieli podążających za współczesnymi trendami oraz nowej potrzebie wpisania ogrodów w aktywne elementy zielonej infrastruktury, szczególnie na terenach miejskich”. Praca posiada także aspekt aplikacyjny, w którym celem było, cytując Autorkę: „przedstawienie własnego podejścia i zasad projektowania ogrodów przydomowych oraz stworzenie zestawu wytycznych do projektowania ogrodów zgodnych z potrzebami egzystencjalnymi człowieka, wpływającymi z jego relacji ekologicznych ze środowiskiem”.

We wstępie pracy Autorka wnikliwie przedstawiła stan wiedzy na temat miejskich ogrodów przydomowych prezentując, m.in. zagadnienia dotyczące historii takich ogrodów a także trendów we współczesnym projektowaniu. Dokonała szeroko zakrojonego przeglądu bibliografii. Zgromadziła i poprawnie wykorzystała 365 pozycji literaturowych, które w większości pochodziły z ostatnich lat.

Doktorantka właściwie uzasadnia podjęcie tematu. Wskazuje na swoje liczne podróże, które uświadomiły jej jak duży może być wpływ wiejskiego czy miejskiego ogrodu przydomowego na odbiorcę znajdującego się w danym środowisku. W rozdziale tym Autorka poprawnie wyjaśnia także podstawowe pojęcia związane z przydomowymi ogrodami miejskimi. W kolejnym rozdziale Autorka zamieściła cel i założenia pracy, które zostały przedstawione prawidłowo, w sposób zwięzły i klarowny. Metody pracy zostały trafnie dobrane.

Badania przeprowadzone w ramach pracy doktorskiej wielokrotnie bazują na materiałach zgromadzonych przez Doktorantkę we wcześniejszej swojej szerokiej i długiej, bo około dwudziestoletniej działalności związanej z projektowaniem ogrodów przydomowych. Podróże posłużyły do uzupełnienia i pogłębienia jej wiedzy z zakresu architektury projektowania ogrodów, dzięki czemu w pracy znajduje się ciekawy przegląd tego, co dzieje się w tym temacie na świecie.

W rozdziale, w którym Autorka przedstawiła wyniki swojej pracy, znajdują się dwa zagadnienia, pierwsze to *Miasta*, a drugie to *Projekty*. W pierwszym zagadnieniu Doktorantka skupiła się na analizie lokalizacji ogrodów prywatnych w miastach, charakterystyce działek, na

których powstają takie ogrody, analizie danych przestrzennych zieleni pięciu polskich miast (Gdańsk, Łódź, Piła, Puck, Wrocław) oraz na analizie wpływu praktyk stosowanych w terenach zielonych na usługi Zielonej Infrastruktury. Wykorzystała w tej części pracy własne rysunki, mapy oraz dane w formie tabel, które zostały zwięzłe, ale wyczerpująco opisane. W części *Projekty* zamieściła wyniki wywiadów, które przeprowadziła z właścicielami 69 przydomowych ogrodów (zrealizowanych z wykonanych przez doktorantkę projektów) oraz badań ankietowych, z których uzyskała 30 zestawów odpowiedzi. Przygotowana przez Doktorantkę ankieta była dość obszerna, gdyż zawierała aż 30 często rozbudowanych pytań. Autorka jednak poradziła sobie z właściwą interpretacją uzyskanych odpowiedzi i przejrzystym ich przedstawieniem. Wyniki zarówno wywiadów jak i ankiet zostały prawidłowo opracowane, przejrzysto zaprezentowane w formie tabel i wykresów słupkowych oraz wyczerpująco omówione. Miałbym w tym miejscu drobną uwagę: pisze się „liczba odpowiedzi” a nie „ilość odpowiedzi”.

Na podstawie uzyskanych wyników badań Autorka przeprowadziła obszerną dyskusję z danymi literaturowymi. Rozdział ten Autorka podzieliła na 7 podrozdziałów: *Badania nad miejskimi ogrodami przydomowymi i ich rolą*, *Ogród prywatny jako element Zielonej Infrastruktury miasta*, *Ogród jako piąty pokój*, *Ogród i filozofia*, *Ogród miejsce ekspresji i sztuka*, *Współczesne trendy ogrodowe oraz Źródła inspiracji* w dużym stopniu wyczerpując poruszany temat. Dyskusja jest bardzo dojrzała. Autorka oprócz właściwie prezentowanych badań literaturowych, znakomicie wykorzystuje swoją obszerną wiedzę oraz wieloletnie doświadczenie zawodowe zdobyte w Polsce i za granicą. W rozdziale tym Doktorantka zamieściła wykonane przez siebie: fotografie ogrodów przydomowych (część z nich projektowała i realizowała samodzielnie) w polskich i zagranicznych miastach oraz zaakceptowane do realizacji szkice przedstawiające koncepcje ogrodowe wykonane na podstawie wywiadów i notatek ze spotkań projektowych (akwarele i/lub tusz).

Wartość pracy doktorskiej podnosi przeprowadzona przez Autorkę analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń (analiza SWOT) funkcjonowania ogrodów przydomowych będących elementem zielonej infrastruktury miasta oraz miejscem ekspresji ich twórców. Wartościowe są także zaproponowane przez Autorkę dobre praktyki dla twórców ogrodów.

Na podstawie własnego doświadczenia projektowego i artystycznego oraz wniosków wyciągniętych z przeprowadzonych badań, a także w oparciu o opisane w pracy dobre praktyki, Autorka wykonała projekt dzieła „Białego ogrodu”, który został zrealizowany w 2018 roku na

terenie działki przy jednorodziennym domu, w okolicach Gdańska. Autorka przedstawiła proces powstawania „Białego ogrodu” wzbogacając opis w szkice, fotografie, plan sytuacyjny i szczegółowy spis roślin.

Doktorantka wykazała, że fenomen przydomowych ogrodów miejskich jest niezwykle ciekawy a zarazem dość obszerny. Pokazała obraz ogrodu jako miejsce przebywania i ekspresji człowieka oraz jako przestrzeń wzajemnej relacji pomiędzy człowiekiem a środowiskiem. Dzięki przeprowadzonym badaniom Autorka pokazała „Terytorium będącym wspólnym mianownikiem dla sztuki, piękna, przyrody, środowiska, ekologii, człowieka, samorealizacji, dobrostanu, zdrowia, szczęścia i radości” z czym się całkowicie zgadzam.

Reasumując można stwierdzić, że postawione przez Autorkę dysertacji tezy zostały pozytywnie zweryfikowane, a cel pracy naukowej – w pełni osiągnięty.

Należy także podkreślić, iż opracowanie redakcyjne i edytorskie jest na wysokim poziomie. Praca jest napisana bardzo dobrym naukowym językiem. Myśli są formułowane w sposób klarowny.

W ramach realizacji pracy doktorskiej powstało opracowanie pełne i systemowe, którego forma i zaproponowany materiał nie budzą zastrzeżeń.

ODBYTE KURSY I SZKOLENIA

Krajowe: w latach 2000 – 2019 Doktorantka uczestniczyła w 12 kursach i szkoleniach.

Zagraniczne: w latach 2005 – 2019 Doktorantka uczestniczyła w jednym Seminarium Projektowania Ogrodów (Irlandia), w jednym kursie projektowania ogrodów (Wielka Brytania) oraz w jednym wyjeździe z programu Erasmus+ (Litwa).

DYDAKTYKA

Od 2019 roku Doktorantka zatrudniona na pełnym etacie w Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku prowadzi zajęcia dydaktyczne na kierunku Architektura Przestrzeni Kulturowych, na stacjonarnych studiach I i II stopnia.

Od 2019 na umowę o dzieło prowadzi także zajęcia dydaktyczne w zakresie przedmiotu: Aranżacja i stylizacja przestrzeni w Sopotkiej Szkole Wyższej.

PRZEPROWADZONE WARSZTATY I WYKŁADY

Krajowe: w latach 2011 – 2021 Doktorantka wygłosiła 19 wykładów i prelekcji.

Zagraniczne: w latach 2018 – 2021 Doktorantka wygłosiła 6 zagranicznych prelekcji.

CZŁONKINI JURY

W latach 2016 – 2019 Doktorantka siedmiokrotnie pełniła funkcję jurora w krajowych i zagranicznych konkursach.

WYSTAWY

Krajowe: w latach 2016 – 2020 Doktorantka wzięła udział w 5 zbiorowych i 8 indywidualnych wystawach.

Zagraniczne: W latach 2016 – 2019 Doktorantka wzięła udział w 14 zbiorowych (m.in. we Włoszech, Holandii, Chinach, Indiach) i w jednej indywidualnej wystawie (w Litwie).

KONKURSY, NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

Krajowe: w latach 2013 – 2016 – Doktorantka otrzymała 5 nagród w konkursach krajowych.

Zagraniczne: W latach 2009 – 2021 Doktorantka otrzymała 12 wyróżnień i nagród w konkursach międzynarodowych.

PROJEKTY BADAWCZE

W latach 2020 – 2021 Doktorantka uczestniczyła w czterech projektach badawczo-artystycznych.

PUBLIKACJE

W latach 2007 – 2021 Doktorantka opublikowała 8 artykułów i 104 artykuły popularnonaukowe.

OCENA DOROBKU TWÓRCZEGO

W przedstawionym do recenzji portfolio Doktorantka zamieściła wybrane projekty i realizacje. W spisie dorobku projektowym umieściła 277 pozycji o zróżnicowanej tematyce i zakresie. Część portfolio poświęcona projektom i realizacjom została podzielona na 4 części: WYBRANE KONCEPCJE OGRODÓW (19 koncepcji zagospodarowania ogrodów wykonanych różnymi technikami: kredki akwarelowe, tusz, Corel, Auto Cad), WYBRANE PROJEKTY I WIZUALIZACJE (7 projektów zagospodarowania ogrodów lub tarasów wykonanych techniką: Corel, Auto Cad), WYBRANE PROJEKTY I REALIZACJE OGRODÓW (wybrane projekty wykonane przez Doktorantkę różnymi technikami: akwarela, tusz, Corel, Auto Cad wraz z fotografiami danego miejsca z różnego okresu) i WYBRANE

REALIZACJE OGRODÓW (dokumentacja fotograficzna wybranych projektów zrealizowanych przez Doktorantkę). Przedstawione projekty i realizacje dowodzą o dużej sprawności projektowej kandydatki. Jest to opracowanie przygotowane czytelnie i wyjątkowo estetycznie.

KONKLUZJA

Przedłożona do recenzji rozprawa doktorska Pani mgr inż. Agnieszki Hubeny-Żukowskiej jest wartościową i rzetelną pracą naukową i artystyczną, zaś cały przedstawiony dorobek projektowy jest na wysokim poziomie artystycznym i warsztatowym, co świadczy o dojrzałej i w pełni ukształtowanej osobowości twórczej Doktorantki.

Stwierdzam jednoznacznie, że **rozprawa doktorska pt. „Ogrody przydomowe istotnym elementem zielonej infrastruktury miasta, czy raczej miejscem ekspresji ich twórców?”** autorstwa Pani mgr inż. Agnieszki Hubeny-Żukowskiej jest oryginalnym dokonaniem artystycznym, wykazuje ogólną wiedzę teoretyczną Kandydatki oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej i artystycznej i tym samym **spełnia wymagania art. 187 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.** Wnioskuje do Rady Naukowej ds. stopni w dziedzinie sztuki Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku o dopuszczenie Pani mgr inż. Agnieszki Hubeny-Żukowskiej do publicznej obrony. **Ponadto, ze względu na wysoki stopień naukowy i projektowy niniejszej pracy doktorskiej, wyjątkowo rozbudowaną jej podbudowę teoretyczną, wnikliwie i celne spostrzeżenia oraz znaczący wkład naukowy w sztukę projektowania założeń ogrodowych wnioskuję o nadanie rozprawie wyróżnienia.**

dr hab. Narcyz Piórecki, prof. UR

